

GAZETA

Wielkiego



Xięstwa

POZNAŃSKIEGO.

Nakładem Drukarni Nadwornéy W. Dekera i Spółki. — Redaktor: Assessor Raabski.

№ 57. — W Sobotę dnia 17. Lipca 1830.

Wiadomości krajowe.

Z Berlina, dnia 14. Lipca.

Jego Królewicz. M. Xiążę August powrócił tu z Pomeranii i wyjechał zaraz znowu do Magdeburga.

JW. Generał - Porucznik Krausenek, Szef głównego sztabu armii, wyjechał do Hamburga.

Xiążę Lew Sapieha, odjechał do Paryża. Baron Alexander Humboldt i Generał-Major i Generalny Adjutant N. Króla, Witzleben, wyjechali do Teplic.

Z Lignicy, dnia 9. Lipca.

Dziś z południa przejechał tędy J. K. M. X. Następca tronu, tudajac się z Berlina do Fürstenstein.

Wiadomości zagraniczne.

Królestwo Polskie.

Z Warszawy, dnia 13. Lipca.

N. Cesarz Mikołaj I., nasz Król najmiło-

ściwszy, dnia 7. m. b. rozpoczął rok 34ty życia. Ten dzień uroczystie był obchodzony w stolicy Polskiego królestwa. W kościele metropolitalnym w obec Senatorów, urzędników, władz wszelkich i ludu, mszą ś. celebrował JW. JX. Szumborski, Biskup Chełmski, Senator, po której nastąpiło Te Deum. Odbyły się nabożeństwa w kaplicy zamkowej i w obozie. — W pałacu Namiestników Królewskich dawał wielki obiad JW. Hr. Sobolewski, prezydujący w Radzie administracyinéy. Wieczorem w Teatrze narodowym dano bezpłatne widowisko i oświetcono domy rządowe i obywatelskie.

N. Pan mianować raczył Kawalerami orderu Orła białego: Halil Rifata, Wezyra i Generała Porucznika woysk Tureckich. Seida Sulimana Nedziba, Radcę tajnego i Pięczętarza Dywanu Tureckiego. Hozrewa, Baszę Seraiskiera woysk Tureckich. Mustafę Effendego, Sekretarza tajnego i prywatnego Jego Wysokości Sultana Tureck, Hr. Nadasty, Ministra Austryackiego, Generała de Schöler, Pośła

Króla Jmci Pruskiego. — Kawalerami orderu Sgo. Stanisława Iwzjery klasy JP. Bartholomeus, Generała Majora Ross. JP. Friese, Sekretarza Stanu, Prezesa banku Królewskiego w Berlinie. IIIciéy klasy: Sarima Effendego, Radzcę poselstwa Ottom. Hafiza Age, Pulkownika jazdy, i Namika Efendego, Pulkownika piechoty. Hrab. de Galen I., Sekretarza poselstwa Pruskiego. JP. Berch, Radzcę Taynego Król. Pruskiego. JP. Precht, Radzcę Obrachun. Pruskiego. JP. Witt, Dyrektora Banku Berlín. IVtény klasy: Behri Age i Ali Age, Naczelników szwadronu wojska Tureckiego.

Wyszedł z druku „Wiersz do współziomków“, ofiarowany JW. Hr. Ordynatowi Zamoyskiemu, przez Karola Łopacińskiego.

Dla rozmaitych powodów usunął się Pan K. Gaszyński z d. i. m. b. od współredakcyi Pamiętnika dla płci piękny.

Odebrano list w Warszawie donoszący, że jeden z Polaków obecny w Paryżu, ma w iednym z tamiecznych Liceów czytać publicznie kurs o literaturze polskiéj w ięzyku polskim.

List Jana Śniadeckiego do J. U. Niemcewicza.

W dzień inauguracyi pomnika Kopernika, rozeszła się była pogłoska, że miał na tę uroczystość zięchać z Litwy Jan Śniadecki, zjad częste były między publicznością o niego dopytywania; pragniono bowiem przy wzniesieniu pomnika narodowéj chwały, oglądać razem oblicze dwóch patryarchów narodowéj literatury. Istotnie autor Żywota Kopernika, był na ten pamiętny akt zaproszony, i Towarzystwo byłoby miało zaszczyt oglądania go w swoim gronie, gdyby nie nader ważne przeszkody, których usunięcie nie było w zaproszonego mocy, a o których z prawdziwym żalem z własnego tego listu dowiadujemy się. Wiedząc dobrze, że dla Rodaków najmniejszy szczegół z życia tego zasłużonego męża nie jest obojętnym, i każda chwila dni jego jest drogą, kładziemy tu jego list z téy okoliczności do Prezesa Towarzystwa pisany.

Jaśnie Wielmożny Mości

Dobrodzieiu!

Zapewne JWMPanu Dobrodzieiowi nie

wiadomo, że ja już czwarty miesiąc dotknięty iestem chorobą iak astmatyczną, chodzenie po schodach iest prawie dla mnie nieznośne, po równém polu sprawuje mi bolesne zadyszenie. Miewam czasem tak mocne ataki zatrzymanéy respiracyi, że bez prędkiego ratunku skończyłby przyszło. Drogi dłuższéy nad mil 4 wytrzymać nie mogę: i ta iest właśnie odległość domu mego w Januszach od Wilna. Do mego brata mam 7 mil, gdzie już bywać nie mogę. Obiecuję mi polepszenie i powrót sił w porze letniéy, ale kto 74 lat, ten nie bardzo się spuszcza na podobne obietnice. List JWMPana Dobrodzieia pisany 19. Kwietnia, oddano mi 3. Maia: nawet zdrowemu nie podobnaby było zbliżyć się do Warszawy na dzień 6. Maia iako dzień uroczysty na odsłonięcie monumentu Kopernika. Serdecznie dziękuję Towarzystwu i JWMPanu Dobrodzieiowi, za chlubne dla mnie na ten akt wezwanie. Nie mógłbym nic dodać do jego świętości, ale bym wspólnie dzielił w sercu cześć i uwielbienie gieniuszu naszego Rodaka. Proszę przyjąć szczeré wyznanie wysokiego szatunku i poważania, z którym mam honor zostawać Jaśnie Wielmożnego WMPana Dobrodzieia

najniższy sluga

Jan Śniadecki.

N i e m c y .

Z Frankfortu n. M., dnia 7. Lipca.

Przybył tu dziś Jego Królewicz. M. Xiążę Wilhelm Pruski, syn N. Króla, z dostojną małżonką.

A u s t r y a .

Z Wiednia, dnia 9. Lipca.

Wczoray przybył tu N. Cesarz z Schoenbrunn; nazajutrz dawał posłuchania, a wczora wyiechali NN. Cesarstwo do Baden.

JO. Xiążę Metternich, Kanclerz państwa, powrócił tu wczoraszéy nocy z Johannsberga.

W ł o c h y .

Z Rzymu, dnia 1. Lipca.

Dnia 20. z. m. konsekrował Wikaryusz Piepki, Kardynał Zurla, zakonnika Cao z Sardynii na Biskupa Zamy in part. indefil. Zg-

stał on mianowany Wikaryuszem Apostolskim w państwach Pegu i Ava.

Dnia 28. z. m. przybył tu Hrabia J. Wołłowicz, C. Rossyjski Posel przy dworze Sardyńskim.

Francya.

Z Paryża, dnia 6. Lipca.

Dnia 3. m. b. rozpoczęły się w 59 Departamentach wybory na wielkich zgromadzeniach. Oto są rezultaty: †)

- | | | |
|--------------------|---|---|
| Bordeaux, | { | Ex-Dep. P. Dufour de Bes-sau, Kand. op. * |
| | | Ex-Dep. P. Legris de la Salle, Kand. op. * |
| Strassburg, | { | P. Darist, K. op. |
| | | Ex-Dep. Baron Tuerkheim, Kand. op. * |
| Lille, | { | P. Radler, Kand. op. |
| | | Ex-Dep. Pan Potteau d'Hamar-drie, Kand. min. |
| Metz, | { | Ex-Dep. P. Durant d'Elecourt, Kand. min. |
| | | Ex-Dep. Pan Pas de Beaulieu, Kand. min. |
| Amiens, | { | Ex-Dep. Baron l'Epine, K. m. |
| | | Ex-D. Wice-Hr. Blin de Bour-don, Kand. min. |
| Beauvais, | { | Ex-Dep. P. Dumaisniel de Lier-court, Kand. min. |
| | | Ex-Dep. Wice-Hrabia Castéja, Kand. m. |
| Laon, | { | Ex-Dep. Hrab. Al. Laroche-foucauld, K. op. * |
| | | Hr. Montguyon, K. op. |
| Marsylia, | { | Ex D. Hr. Sade, K. op. * |
| | | P. Levêque de Pouilly, Kand. op. |
| Poitiers, | { | Ex-D. P. Roux, K. m. |
| | | Ex-D. P. Pardessus, K. m. |
| Alençon, | { | Ex-D. Wice-Hr. Carzay, K. m. |
| | | Ex-D. P. Boisbertrand, K. m. |
| Draguignan, | { | Ex-Dep. Hr. Choiseul d'Aille-court, K. min. |
| | | P. Villeneuve, Kand. min. |
| Verdun, | { | Ex-Dep. P. Chagrin de Brulle-mail, Kand. m. |
| | | P. Andlaw, K. m. |
| Caën, | { | Ex-Dep. P. Leclerc, Kand. op. * |
| | | Ex-Dep. P. Bullemare, Kand. op. * |
| Quimper, | { | P. Adiutor de Tilly, Kand. op. |
| | | Ex-Dep. P. Laubrière, Kand. m. |
| Dijon, | { | Ex-Dep. P. Guernisac, Kand. m. |
| | | Ex-Dep. P. Berbis, Kand. min. |
| Rennes, | { | Ex-Dep. P. Saunac, Kand. min. |
| | | Ex-Dep. P. Montbouchet, Kan. m. |
| S. Brieuç, | { | Ex Dep. P. Trégomain, Kand. m. |
| | | Ex Dep. P. Duplessis de Gréné-dan, Kand. min. |
| Lyon, | { | Ex-Dep. Hr. Frottier de Ba-gneux, Kand. min. |
| | | P. Vaehon, Kand. op. |
| Nancy, | { | Ex-Dep. Hr. de Quélen, Kan. m. |
| | | P. Dugas-Montbel, Kand. op. |
| Niort, | { | Ex-Dep. P. Thouvenel, Kan. op. * |
| | | Ex-Dep. P. Metz, Kand. op. * |
| Bourg, | { | Ex-Dep. Hr. Sainte-Hermine, Kand. op. * |
| | | Ex-Dep. Wice-Hr. Laboulaye, Kand. min. |
| Besançon, | { | P. Droz, Kand. op. |
| | | Ex-Dep. Margr. Terrier de Santans, Kand. min. |
| Grenoble, | { | Lons-le-Saulnier, Pan Beaumarchant, Kand. min. |
| | | Ex-Dep. Hr. Meffrey, Kand. m. |
| Chautmont, | { | Vannes, Ex-Dep. Baron Magadel, Kand. m. |
| | | Ex-D. P. Becquey, Kand. m. |
| Arras, | { | Ex-Dep. Hr. Thomassin de Bienville, Kand. op. |
| | | Ex-Dep. P. le Sergent de Bergen-ghem, Kand. op. |
| Colmar, | { | General Garbé, Kand. op. |
| | | Hr. Arros, Kand. op. |
| Valence, | { | P. Moreau, Kand. op. |
| | | P. Mik. Köchlin, Kand. op. |
| Draguignan, | { | P. Frydr. Hartmann, Kand. op. |
| | | P. Darbaletier, Kand. min. |
| Macon, | { | Ex-Dep. P. Lyle-Taulane, Kand. min. |
| | | Ex-Dep. Margr. Doris, Kand. min. |
| Le Puy, | { | P. Sassenay, Kand. min. |
| | | Ex-Dep. B. Berryersyn, Kand. min. |
| Nevers, | { | Vesoul, Ex-Dep. Baron Villeneuve, Kand. min. |
| | | Ex-Dep. Baron Hyde de Neuville, Kand. op. * |

†) Oznaczeni * Deputowani głosowali za adresem,

Montpellier, Ex-Dep. Wice-Hr. d'Allron,
Kand. min.

Moulins, { Ex-Dep. Wice-Hr. Conny, K. m.
Ex-Dep. P. Béraud des Ron-
dards, Kand. min.

Mont de Marsan, Ex-Dep. Baron Poy-
féré de lére, Kand. op. *

Angoulême, Ex-Dep. P. Delalot, Kand.
op. *

Metz, P. Durand, Kand. op.

Clermont, { Ex-Dep. P. Péllissier de Fé-
ligondé, Kand. min.
Ex-Dep. P. Riberollés, Kan. m.
Ex-Dep. Hr. Chabrol de Vol-
vie, Kand. min.

Liczba processów w interesach obiorców,
które się toczą obecnie w drugiey instancyi
przed sądem kassacyjnym, wynosi 1800.

Rana, którą odniósł jeden z synów Gene-
rała Bourmont, jest bardzo niebezpieczna.
Kula ugodziła go pod sercem, przeszła przez
życwo i wypadła pomiędzy żebrami.

Mniemają, iż obleżenie Algieru nie długo
potrwa. Turcy bronili się dotąd walecznie;
jeden z nich, który miał zuchwałość, zatknąć
chorągiew algierską na przywałku bateryi
francuzkiej, musiał ją życiem przyplacić.

Pan Peyronnet, Porucznik od huzarów,
syn Ministra, wyjechał z depezbami do głów-
néy kwatery wojska wyprawy.

Z dnia 7. Lipca.

W dzisiejszym Monitorze czytamy nastę-
pującą depezbę Admirala Duperré do Mini-
stra morskiego: „Sidi Ferruch, dnia 30.
Czerwca. Odebrałem wczora przez telegraf
następującą depezbę od armii: „Jesteśmy
panami wzgórz panujących nad warownią
Cesarza i zdobyliśmy 25 dział obleżniczych.“
Przydany przeżemnie wodzowi sztabowy ofi-
cer marynarki donosi mi tego rana: „Jestem
w stanie potwierdzić udzieloną Panu wczora
wiadomość; rozpoczynamy dziś obsadzenie
warowni Cesarza. Konsulowie znajdują się
pod obroną francuzkich i tureckich placów-
kek. Donoszą oni, iż w Algierze wielkie
panuje zamieszanie. O naszych w niewole
zabranych żadney niemamy wiadomości.“
— Dopis. Generalny Intendent armii, który
przybywa téy chwili na okręcie „Provence“,
potwierdza powyższą wiadomość.“

Hiszpania.

Z Madrytu, dnia 24. Czerwca.

Dwór jutro tu powróci z Aranhuez.

Król przesłał Radzie Kastylskiej projekt am-
nestyi, która po rozwiązaniu Krolowéy ma być
ogłoszoną. Rada miała się oprzeć amnestei,
z przyczyny, iż wszyscy wychodzący, a nawet
Deputowani, którzy akt Sewilski r. 1823 pod-
pisali, są nią obięci.

Pomiędzy osobami, które Hrabia d'Españ-
na z Katalonii oddalił, znajduje się dwóch
księży i syn Generała Medina.

Anglija

Z Londynu, dnia 7. Lipca.

Wczora odprawiła się rada gabinetowa, któ-
réy wszyscy Ministrowie byli przytomnymi.

W Izbie niższej toczyły się wczora żywe
rozprawy z powodu zapowiedzianego przez
Pana R. Grant wniosku względem mia-
nowania Regencyi. Panowie Macauley,
W. Wynn, Huskisson, Lord Althorp, a na
ostatku i P. Brougham, wystawiali się w mo-
cnych wyrazach przeciw Ministrom i za wnio-
skiem, który Generalny Adwokat i Pan R.
Peel z zapalem zbiłali. Przy głosowaniu
okazało się za wnioskiem 93, przeciw wnio-
skowi 247 kręsek; został więc większością 154
kręsek odrzuconym.

Słychać, iż powszechne wybory rozpoczną
się w pierwszym tygodniu następującego mie-
siąca Sierpnia.

„We Francyi — pisze korespondent Pa-
ryzki dziennika Morning-Chronicle —
znaleziono w śmierci Króla Angielskiego po-
wód do utworzenia następujących dziewięciu
pytań: 1) Czyliż Król Wilhelm IV. zmieni
Ministryum? — 2) Czy użycie posług stare-
go stronnictwa Whigów, lub czy pójdzie za
przykładem zmarłego brata swego, który zo-
stawszy Regentem, uważał za rzecz odpo-
wiadającą interesowi kraju, zostawić stronni-
ctwo Torysów przy stérze? — 3) Czyliż ze-
wnętrzna polityka Anglii zostanie zmienioną,
lub czyli i nadal ma być na całej kuli ziem-
skiej wysmiewaną i potępianą? — 4) Czyliż
Grecya w rzeczy czy tylko w nazwisku bę-
dzie emancypowaną? Czyliż Król Wilhelm
pójdzie za radą Xiążęcia Leopolda, Hrabie-
go Capodistrias i Pana Eynard, i nada Gre-

cyi republikański skład rządu, którego ona pragnie, lub czyli oswobodzeni potomkowie walecznych, mądrych Hellenów, dostaną samowładnego rządzcę? — 5) Czyliż Don Miguel w Portugalii zostanie uznanym, lub czyli to prawda, iż Król, będąc jeszcze Xiążęciem Klarencyi, oświadczył się naywyraźniéj, że nieuzna nikogo, prócz Maryi da Gloria? — 6) Zezwoląż armii francuzkiéj, pozostać w Algierze i założyć tam osadę niezmiernych bogactw i wielkiéj potęgi, lub zażądaż W. Brytania, ażeby całe wojsko francuzkie w przeciągu 6 miesięcy do Francyi powróciło? — 7) Czyliż Anglia żądać będzie od Hiszpanii uznania Rzepltych południowo-amerykańskich, lub czyli przeciwnie dozwoli nowego z strony macierzystego kraju na Meksyk najazdu? — 8) Czyliż Anglia spokojném i nadal poglądać będzie okiem na coraz większe przez Rosyą rozszerzanie granic, lub czyli, dla utrzymania równowagi Europy i dla zapobieżenia wyniknąć mogącéj wojnie, sprzymierzy się z Austryą i z Francją? — 9) Czyliż W. Brytania nakoniec, troskliwa o bezpieczeństwo tronu francuzkiego i zachowanie spokoyności we Francyi, użyje swojego równie skrytego iak silnego wpływu, aby skłonić rząd francuzki do liberalniejszych środków i zmiany zasad administracyjnych, lub czyliż nadal pozostanie obojętnym widzem, i iak niegdys Nero, bawić się będzie muzyką, podczas kiedy w płomieniach Rzym płonie?*

Onegdaj spadły nieco papiery z przyczyny niegodziwéj wieści, iż Xiążę Leopold zabił Xięcia Wellingtona w pojedynku.

Gazeta Times, pomiędzy innemi odpowiedziami swoim korrespondentom, dała także następującą bardzo grzeczną: „Elżbieta C. lepięby pończochę robiła, zamiast mitrężenia sobie czasu nad kleczeniem takich wierszy, iakie nam na śmierć Jerzego IV. przysłała.“ (Nie dawno udzieliła też gazeta ieszcze daleko gminniejszą odpowiedź: „N. N. jest osiół.“)

T u r c y a.

Od granicy Serwianskiéj, dnia 29go Czerwca.

Od dni kilku przebiegło tedy kilku gońców z Konstantynopola do Wiednia. Odtąd ro-

zeszła się wieść, iż zaburzenia w Albanii coraz bardziéj się wzmagają i że W. Wezyr dobrocią nic niemoże wskorać z rekoszanami. Także o spokoyność w Bosnii zaczyna ią mieć obawę. Nieiakis Joanitza Baskon, dawniész Kapitan uzbrojonego okrętu przewozowego Albańskich, późniész dowódzca hufca Albańczków pod terażniejszym W. Wezyrem Reszydem Baszą, a teraz wódz wszystkich w okolicy Janiny zebranych powstańców, ma kierować wszystkiemi poruszeniami i naywiększe swych żołnierzy dla siebie i dla swoich zamiarów kilku greckich oficerów morskich, z którymi oddawna utrzymywał związki. Rzecz dziwna, iż przy wiadomém wogólności ubóstwie Albańczków, powstańcy mają dostatek gotowizny i wojsko ich jest regularnie płatne. — W Konstantynopolu wydano podobno kilka korzystnych firmanów dla wysp Kandy i Samos, a to, iak słyhać, z doradzenia Posłów Europejskich w téj stolicy.

Gazeta Powszechna, z której powyższy artykuł wzięty, donosi także z Tryestu pod dniem 1. Lipca, co następuje: „Donoszą z Konstantynopola, iż 15 tureckich okrętów wojennych wkrótce wypłynie z wojskiem na morze. Cel téj wyprawy niewiadomy jest dotąd. Podług podobieństwa do prawdy, zapewne ma obsadzić wyspy Archipelagu, które Porcie przez traktat zwrócone zostały.“

A m e r y k a.

Z Nowego-Yorku, dnia 9. Maia.

Tutejsze towarzystwo rozpowszechnienia wstrzemięźliwości okazuje się nader skuteczném i pożyteczném. Chociaż nie tak dawno istnie i zdaje się więcéj działać mocą dobrych przykładów iak przez zbawienne przepisy, to wszelako od utworzenia onegoż konsumpcya upajających napoiów naymniéj o iedną piątą część zmniejszy się u nas miała. — Podług urzędowych doniesień, umarło w roku 1827, w mieście i prowincyi Nowy-York 5181 ludzi, a między tymi 73, czyli ieden na 70, z nadmiernego picia; w roku 1828 umarło znowu podobnież 5181 ludzi a między tymi 75, czyli ieden z 69 od pijaństwa; przeciwnie umarło z téj saméj przy-

czyny w r. 1829 między 5904 ludzi tylko 60 czyli jeden z 85. — Bostońskie wykazy umarłych w ciągu ostatnich dwóch lat nie oddają tak pomyślnego rezultatu; w przecięciu umierało tam rocznie 50 ludzi z nadmiernego używania trunków, co w stosunku tamedznej ludności wynosi jednego na 24 każdego roku zmarłych. Przyimując tę miarę na całą, 12 milionów rachowaną ludność Ziednoczonych Stanów, a przytém stósunek, iż jeden człowiek z 50 całej ludności każdego roku umiera, cała więc liczba umierających rocznie wynosiłaby 140,000, a pomiędzy tymi umierałoby każdego roku we wszystkich Ziednoczonych Stanach 10,000 ludzi z pijaństwa. Gdzie zaś umiera jeden człowiek z oczywistego opilstwa, tam przyjąć można, iż 3 lub 4 umarło na choroby, które są skutkiem z częstego, chociaż nie tak przesadzonego używania mocnych napoiów, co by liczbę rocznych ofiar nadmiernego picia na 30 do 40,000 osób podniosło. Okazuje się z tego, do iak wielkiéj wdzięczności ma prawo związek, starający się położyć tamę tak wielkiemu złemu.

W Prowincyi Montgomery (Pensylwania) znaleziono w przeszłym miesiącu 60 do 70 stóp w ziemi płytę białego marmuru wielkości przeszło 30 do 40 stóp kubicznych; po przetrznięciu odkryto w środku onegoż w nieiakiém wydrążeniu próch czarny, który gdy zmieciono, pokazały się iakieś dwie litery, mające podobieństwo do łacińskich liter J. N. Niektórzy uważają te znaki za hebrajskie, które „Jehovah“ mają znaczyć; inni mniemają, iż są łacińskie i znaczą słowa: „Jesus Nazarenus“. Jakim sposobem znaki te dostały się we wnętrze marmuru, rozmaite w téj mierze czynią domysły; powszechna opinia poczytuje całą tę rzecz za igraszkę przyrodzenia. Szkoda, że prochu czarnego nie zachowano.

Rozmaite wiadomości.

Gazeta Lipska z dn. 10. Lipca zawiera co następuje: „Przez nadzwyczajną sposobność odebraliśmy wczora późno wiadomość, iż d. 5. tegoż m. wszyscy Ministrowie Francuzcy złożyli urzędy,“ (Potrzebuje potwierdzenia.)

W drukarni Puławskiej wyszła niedawno „Pochwała Jana Pawła Woronicza, czytana na posiedzeniu Towarzystwa Przyjaciół nauk (w Warszawie) dnia 30. Kwietnia r. b. przez X. Adama Czartoryskiego.“ Dostojny mówca zastanawiając się w swéj mowie nad zaletami Woronicza pod względem pism, które po sobie zostawił, wystawiwszy zgasłego męża iako poetę, tak nam go pod względem wymowy kaznodziejskiej maluje: „Skarga był długo uważany za pierwszego z kaznodzieiów naszych; niewielu po nim w tym zawodzie potrafiło imię swoje obok niego, w księdze pamięci zapisać. Lecz Woroniczowi nie tylko ten zaszczyt, ale podobno i pierwszeństwo odąd przynależć będzie; — tém bardziéj że na dawnéj i wybornej polszczyźnie, Piotra Złotoustego wychowany, i nią cały przesiekły, miał po sobie zbiory dwoma wiekami powiększonych wiadomości. Równie silny, wyrazisty i porywiający iak Birkowski, czulszym się zdaje, ognistszym od Skargi, i z wyższego podniesienia ogólniey rzeczy postrzegającym. Skarga mówił do Polaków, ieszcze w pomyślności żyjących, nieznających, nawet niezgadujących, tych długich i strasznych klęsk, które ich winy, miały w pomnażających się coraz nieba surowości, na ich bliższych i późniejszych sprowadzić potomków. — Już i w tém jest iego wielka zaleta, że ie potrafił przewidzieć; lecz on ie postrzega w dalekiéj dopiero przyszłości, nie tyle iako wypadki, które istotnie miały nastąpić, lecz raczej iako przepaści, o których mówić należało, aby przez ich boiaźń do poprawy wzrastających wad i zdrożności przynaglić. W czasach gdy Woronicz kazał, już dowodzić możności owych klęsk, nietrzeba było, już one najstraszniejsze zgadywania przeiściły; już naczne wypadki do zbyt smutnej oczywistości doprowadziły owe nauki, owe zasady i prawidła, które Skarga mozolnie swym słuchaczom dopiero usiłował objaśnić, i które się stały w naszych czasach powszednimi i pospolitemi dla wszystkich prawdami. Skarga przez długie lata miał czas ie powtarzać, i rozwiać. Woronicz ledwo skończył iaką naukę, a już tłoczące się wypadki przeganiały iego słowa, i tylko co wyrzeczonym, od-

mienny a często przeciwny, nadawały kierunek. Na długie, spokojne i powtarzane słuchanie, możeby Skarga pewniéy przekonał i poprawił. Lecz Woronicz musiał i umiał w jednéy chwili, jednym obrotém, jednym obrazem, nązimnieysze serca rozrzewnić, unieść i zapalić. Może też wymowa Skargi, która u współczesnych tak słyęła z płynności, wdzięku i mocy, że się iéy żadne serce oprzéć niebyło w stanie, nam zimną i nieco rozwekłą się wydaie, dla tego iedynie, że on mówił do dusz prostych i szczerých, dla których każde naturalne wezwanie czułości, każda myśl prawdziwa, była pużadną, traęiała niemylnie, i cały swój skutek czyniła na słuchaczach dobrowolnie iéy się poddaających; kiedy przeciwnie teraz, czucia przesycone, azatém stępióne, kunsztownemi tkiwościami, trudniéy się daią rozrzewniać; trzeba naysilnieyszych, a często sztucznie ułożonych wstrząsniéń, aby się udało mówcy, naszą obrónną i łatwo krytykuiącą oziębłość poruszyć. — Jakkókolwiek bądź, Woronicz, równie iak wielcy iego w pracach kaznodziejskich poprzednicy, odznaczył wymową awoią, prawie wszystkie, za iego czasów oyczyny dotyczące, ważne, szczęśliwe lub smutne wypadki. — Kraiowe koleie, o których nawięcéy mówił, zdaią się, dla wielkości następných odmian, od naszych czasów, iuż wiekami oddalone; a nauki Woronicza są dla nas i będą dla naszycli potomków, czystém i obfitém źródłem przeczórnych i cnotliwych prawideł, z samego doświadczenia czerpanych. Zaraz w pierwszém swoiéy solennéy duchownéy przemowie, po odrodzeniu się początkowém kraiu, okazał Woronicz całą moc swego talentu. Okoliczności, w których mówił mu wypadki, były wielkie i uderzające. Niestychanemi prawie w historii ludzi, i że powiem cudownemi zdarzeniami, kraj nasz z liczby żyjących wymazany, wśród zmian i przewrotów całej Europy, budził się właśnie z przymuszonego letargu. Pierwszy raz, od iego zagłady, ziemia Oyczysta czuła znowu stópe Polskiego żołnierza, licznie w téy stolicy zgromadzonego; trzeba było religijnym obrządkiem poświęcić narodowe znaki, wznośzące się nanowo nad dawnemi oyców sie-

dzibami. Uczucia żołnierza, rządu, ludu całego, iednym duchem i zapalem napełnione, gotowe były przyiać co tylko cnota i obowiązek nakazywały. Zaczyna Woronicz od nawięzszych poięć teologiczných filozofii i usiluiąc ogarnąć wolę Twórcy względem losów na ziemi rodzaju ludzkiego, przechodzi od tych wzniosłych postrzeżeń, do ówczesnych wielkich świata wypadków. Niebyło ieszcze nateczas rozstrzygnioném, czyli Twórcza wszech rzeczy chciał mieć Napoleona narzędziem swoich kar lub dobrodzieystw. Poważny Kaznodzieia, z Bossuetową prawdziwie wymową, małuie iego niestychane powodzenia; lecz razem ostrzega czego po nim, iako będącym na samym szczycie potęgi i sławy, ludzkość spodziewać się ma prawo. „Uleczyć złe w samém nasieniu, zwrócić naturalne i pewne stósniki wszystkim mocarstwom, obdarzyć skolatany świat gruntownym i stałym pokojem, zgasić ostatnią iskrę wojennego zarzewia, uszczęśliwić wszystkie narody wzajemną korzyścią, szacunkiem i słodkiego braterstwa ogniwem, i to wszystko, wskrzeszeniem także narodu naszego ustalić.“ Oto są cele, które mówca zwycięzcy zakreśla. Niewstrzymany naóczas pogromca tylu ludów, iakże daleko pozostał, ze wzniosłemi marzeniami, duchem prawowiernym natchnionego męża! a to, czego trwonieniem tylu skarbów, wylewem tylu krwi dokazał, co chwila iedna nieszczęścia zniweczyła, iakże było nikczemnym i poziomym ogromem, w porównaniu nieśmiertelnego dzieła, którego myśl iemu tłumacz słów boskich przepisywał. i t. d.“

Tahir-Basza iesz średniego wzrostu i niepozornéy figury. Ubior iego składa się z dziwacznej mieszaniny obyczaju wschodniego z modą europejską. Nosi buchate, tureckie pantalony, a suknię zwierzchnią kroiem francuzkim, nie ma brody, tylko mały wąsik. Zamiast turbanu nosi na głowie małą czapkę grecką.

Woysko wyprawy francuzkiéy wzięło z sobą 7,602,000 ładunków. A że Algier nie liczy więcéy iak 80,000 mieszkańców, można więc tym zapasem zabić każdego Algierczyka dzieięćdziesiąt siedm razy i pół; nie rachuiąc w to Anglików.

Obieranie Deja Algieru.

Naywyższą władza wojska Tureckiego obawia się w rozmaitym sposobie; wszyscy Turcy zowią się tu Panami czyli Efendymi. Nayniższy z nich każe drzeć przed sobą najsłabszemu Arabowi i Maurowi; nie płacą oni żadnych podatków, w sprawach z kraiocami zawsze mają słuszość i wszelkie urzędy zagarniają dla siebie i to wprawdzie podług starszeństwa, tak iż każdy, który starości doczeka, stanie u źródła bogactw. W koszarach usługują im niewolnicy, utrzymywani kosztem rządu. Otrzymują na dzień cztery bochenki chleba i mają prawo kupowania mięsa za dwie trzecie ceny targowey. Należy im się udział w zdobyczach i mogą uzbrajać na własny rachunek statki. Gdy się zestarzeją i nie są więcý do służby zdatnymi, rząd utrzymuje ich dzieci i powierza im spokojne, intratne posady. Skoro Dey żyć przestał, udają się natychmiast żołnierze tureccy zbrojnie do pałacu; wszelka karność niknie, żaden stopień nic nie waży; każdy używa prawa myślenia według własney woli o dobru publiczném. Każdy wymienia swego kandydata; ale ponieważ jednomyślność głosów jest koniecznie potrzebną, przeto natychmiast usuwają wszystkich pretendentów, którzy słabo byli popierani; a ich stronnicy łączą się z najmocniejszymi stronami; i pomiędzy temi załatwia się nakoniec spór. Jeżeli żadna strona nie ustępuje, powstaje bitwa i mocniejszy wygrywa. Strona pobita opuszcza salę. Ale, ponieważ Dey, zanim rządy obejmie, od Muftego ogłoszonym być musi w meczecie, pozostaje iéy jeszcze wiele wybiegów; niekiedy wdziera się napowrót do sali i zabija nowoobranego Deja wśród iégo stronników, albo też gdy się do meczetu udaie. Zdarzały się przypadki, gdzie kilku kandydatów utraciło tym sposobem życie. Ze sceny te krwawe nieszkodzą bynajmniéy niespokojnym arystokratom, pochodzi rząd, iż strona, która uległa, wierząc w fatalizm, przypisuje swoją klęskę woli nieba. Skoro wybór skutecznym został, wdziewają na szczęśliwego kandydata kaftan, sadzają go na paradnym węzłowi, Mufti ogłasza go Dejem, całują mu ręce, a działa zwiastują ludowi, iż ma nowego pana.

Etykieta dworu francuzkiego.

W ogłoszonym niedawno w Paryżu „Almanach Royal de 1830“ zawieraiają się przepisy o wejściu do pałacu królewskiego, o publiczney audyencyi, o zabawach i zebraniach u Króla. — Francya nie przestała być ieszcze mistrzynią etykiety; może więc nieobojętnym będzie krótki wyciąg z trwających dotąd na dworze francuzkim urzędzeń. — Wielkie weyścia (grandes entrées) dają prawo wchodzenia o każdéy godzinie do królewskiego sypialnego pokoju. Służą wielkiemu szambelanowi, pierwszym dworzanom, pierwszym szambelanom i mistrzom szatnym. Pierwsze weyścia do gabinetu dają prawo wchodzenia o każdym czasie do gabinetu dla opowiedzenia się Królowi i czekania na pozwolenie weyścia do iégo pokoju. Weyście to służy osobom mającym potrzebę wzięcia rozkazów od Króla. Weyścia do gabinetu. Osoby mające to prawo mogą wchodzić nieco przed godziną, którą Król na mszą naznaczy i bawić w gabinecie aż do wieczora. Weyścia do sali tronowey, do pierwszey sali przed tronową i do drugiey sali, urządzone są stósownie do różnicy dostoięństw i urzędów wchodzących osób. Tak np. Kardynałowie mają weyście do gabinetu, Arcybiskupi do sali tronowey, Biskupi do pierwszey sali przed tronową, Proboszczowie Paryscy do drugiey. — Żałoby są wielkie i małe. Wielkie dzielą się na trzy okresy: 1) wełny, 2) iedwabiu i czarnych kamieni, 3) lekkiey żałoby i dyamentów. W dwóch pierwszych okresach Król nosi suknie fioletowe, pokoje i poiazydy królewskie są fioletowo ociągnione. W Francyi rodzice nie noszą żałoby po dzieciach, przeto iесли umrze syn lub wnuk królewski, Król nie kładzie żałoby, lecz inne wszystkie osoby wkładają podług przepisu wydanego przez Króla. Po dzieciach zmarłych przed 7mym rokiem żałoba wcale się nie wdziewa. Pomięliśmy w tym wyciągu mnóstwo szczegółów o guzikach, krepach, płaszczach i t. p.“

D O D A T E K

do

Gazety Wielkiego Xięstwa Poznańskiego.

Nru 57.

(Z dnia 17. Lipca 1830.)

Obwieszczony pod dniem 3. m. z. termin sprzedaży tuteyszego gruntu składu drzewa Królewskiego nieodbędzie się 1. Sierpnia lecz nazajutrz, to jest dnia 2. Sierpnia roku bież.

Poznań dnia 4. Lipca 1830.

Królewsko-Pruska Regencya.

Wydział dochodów stałych, dóbr i lasów Królewskich.

ceł w Skalmierzycach się niezgłoszą, obrachowanie powyższey kwoty na rzecz kassy Król. niezwłocznie nastąpi.

Poznań, dnia 15. Czerwca 1830.

Tajny Nadradzca Finansów i Prowincyalny Dyrektor poborów,
Loeffler.

OBWIESZCZENIE.

W okolicy Ilskiego mlyna, w bliskości miasta Grabowa, w obwodzie granicznym powiatu Odolanowskiego, Departamentu Poznańskiego zostało w nocy z 23. na 24. Maia, przez 3ch dozorców granicznych dwudziestu i kilku zaganiaczy napotkanych, stado wieprzy pędzących.

Przy zbliżeniu się dozorców pogranicznych porwali się ciż zaganiacze do środków bronznych, i takim sposobem udało im się zbiedz z większą częścią trzody napowrót do Polski.

Dwadzieścia i siedm przemyconych wieprzy zostały jednak zabrane, głównemu urzędowi ceł w Skalmierzycach odstawione, i także po poprzednim oszacowaniu i ogłoszeniu terminu licytacyjnego w dniu 27. t. m. za 97 Tal. 18 sgr. publicznie sprzedane.

Gdy się dotychczas nieznajomi właściciele tychże wieprzy, w celu udowodnienia swych praw do zebranych z licytacji pieniędzy nie zgłosili, przeto wzywa się ich w skutek §. 180. Tyt. 51. Cz. I. Ord. Sąd. z tém nadmienieniem, iż jeżeli w przeciągu 4 tygodni od dn. pierwszego umieszczenia niniejszego ogłoszenia w dzienn. intellig. w urzędzie głównym

OBWIESZCZENIE.

W nocy z dnia 6. na 7. Czerwca r. b. zostały przez dwóch dozorców granicznych, pod wsią Wielkie Kaliszkowice, w Powiecie Ostreszowskim 23 wieprze, z Polski przemycone, zabrane.

Gdy dziewięciu, przy téy trzodzie będących zaganiaczy zbiegło, i nieznanymi zostało, przeto w mowie będące wieprze zostały zabrane i po poprzedniem oszacowaniu i ogłoszeniu terminu licytacyjnego, w dniu 8. t. m., przez Główny Urząd Ceł w Skalmierzycach za 66 Tal. 16 sgr. 6 fen. publicznie sprzedane.

W skutek przepisu §. 180. Tyt. 51. Część I. Ordynacyi sądowey, wzywa się nieznanomych właścicieli, aby się końcem udowodnienia ich praw do zebranych z licytacji pieniędzy, w przeciągu 4ch tygodni, od dnia rachując, w którym pierwszy raz ogłoszenie niniejsze w Intelligencyjnym dzienniku umieszczone będzie, na Królewskim Głównym Urzędzie Ceł w Skalmierzycach zgłosili, w przeciwnym bowiem razie z obrachowaniem zebraney kwoty na rzecz Kassy rządowey postąpieniem będzie.

Poznań, dnia 21. Czerwca 1830.

Tajny Nadradzca Finansowy i Prowincyalny Dyrektor podatków.

OBWIESZCZENIE.

Cło brukowe Chwaliszewskie wypuszczone być ma drogą licytacji publicznej więcey ofiarującemu.

Tym celem wyznacza się termin na
dzień 26. m. b.

przedpołudniem o godzinie rotéy w Izbie ratusznej Sessyonalnej.

Mający chęć podjęcia dzierżawę rzeczoną, stawić się zechcą na terminie opatrzeni kaucyą 50 Talarów.

Warunki licytacji każdego czasu w godzinach służbowych przeyrzane być mogą w Rejstraturze władzy podpisanej.

Poznań d. 14. Lipca 1830.

Nad-Burmistrz.

OBWIESZCZENIE.

Podaje się niniejszém do publicznej wiadomości, iż podług kontraku przedślubnego dnia 1. Czerwca r. b. przed nami sporządzonego między Izaakiem Gryncem handlerzem i jego oblubienicą Raszkę Lewin z Swarzędza, wyłączona jest wspólność majątku i dorobku w przyszlém ich małżeństwie.

Poznań, d. 3. Czerwca 1830.

Królewsko-Pruski Sąd Pokoju.

PUBLICANDUM.

Obywatel Franciszek Meysner i małżonka jego Justyna z Wiśniewskich tu w Buku zamieszkali, wyłączyli przed pięciem się w małżeństwo, stosownie do protokółu przez nas w dniu 13. Października 1829. przyjętego, wspólność majątku i dorobku, co się niniejszém do publicznej podaie wiadomości.

Buk, dnia 7. Lipca 1830.

Król. Pruski Sąd Pokoju.

ZAPOZEW EDYKTALNY.

Nad pozostałością tu zmarłego kupca Fryderyka Pawłowskiego został przez naowczasowy tutejszy Król. Sąd mieyski rozrządzeniem z d. 8. Października 1805. sukcesyino likwidacyiny

proces rozpoczętym i termin likwidacyiny na dzień 26. Lutego 1816. wyznaczonym.

Prekluzya albowiem wierzycieli w tym terminie się niestawionych, niemoże na zasadzie dawniejszego zapozwu w skutek postanowienia instrukcyi dla zwierzchności sprawiedliwości Wielkiego Xięstwa Poznańskiego z dnia 15. Lutego 1817. być zawyrokowana; zaczem do podania i należytego udowodnienia pretensyów wszystkich wierzycieli wyznaczylismy nowy termin na

dzień 22. Września r. b.

przedpołudniem o godzinie gtéy przed Sędzią Ziemiańskim Culemann w naszym zamku sądowym, na który wszystkich niewiadomych i powyżey wymienionych wierzycieli Szymona Kosteckiego i Inspektora ekonomicznego Wae-ser niniejszém zapozywamy, z tą przestroga, iż ci, którzy w tym terminie ani osobiście, ani też przez prawem dozwoionych pełnomocników, się niestawia, z swemi pretensyami do massy prekludowani, i tylko do tego przekazani zostaną, co się po zaspokoieniu zgłaszających się wierzycieli ieszcze w massie zbędzie.

Tym wierzycielom, którymby osobiste stawienie się odległości lub inne okoliczności na zawadzie było, i którzy tu żadnej zności nie mają, proponują się kommis. spraw. Przepalkowski, Brachvogel i sędzia Ziemiański Boy na Mandataryuszów, którzy sobie iednego z nich obrać mogą, i onegoż w Plenipotencyą i Informacyą opatrzyć winni.

Poznań, dnia 10. Maia 1830.

Król. Pruski Sąd Ziemiański.

PATENT SUBHASTACYINY.

Do przedaży młyna wodnego w Głuszynie do successorów Grubnera należącego, w powiecie Poznańskim położonego, sądownie na 4467 tal. oszacowanego, gruntu młyna Czapyry sądownie na 3122 tal. 11. sgr. 4 den. ocenionych, wyznaczylismy termin nowy licytacyiny

na dzień 10. Sierpnia r. b.

przed południem o godzinie 10. przed Sędzią Roescher w naszey Izbie dla stron, na który ochotę kupna mających z tém oznaymieniem wzywamy, iż obydwie nieruchomości niero-

dzielnie przedane, naywięcéy daiącemu przybitém będzie, jeżeli prawne przyczyny na przeszkodzie niebędą. Licytujący kaucyą 500 tal. w gotowiznie lub w listach zastawnych Deputowanemu złożyć winien, taxa i warunki w Registraturze przeyrzane być mogą.

Poznań, dnia 17. Czerwca 1830.

Król. Pruski Sąd Ziemiański.

ZAPOZEW EDYKTALNY.

Gdy nad ogólnym majątkiem Ur. Stanisława Krzyżanowskiego, do którego dobra Borowo w Kościańskim i Russocin w Szremskim Powiecie położone należą, rozporządzeniem z daty 13. Kwietnia 1829. roku konkurs otworzonym został, przeto niewiadomi z pobytu wierzyciele wspólnego dłużnika, mianowicie:

- a) Ur. Karol Zedler,
- b) Ur. Ignacy Gosławski,
- c) Ur. Ur. Ignacy, Xawery i Maximilian bracia Koszutscy, lub tychże successorowie, niniejszym publicznie się zapożywiają, aby się w terminie perentorycznym

na dzień 25. Sierpnia r. b.

zrana o godzinie 9. przed Delegowanym W. Valdt Sędzią Ziem. naznaczonym, osobiście lub przez prawnie upoważnionych pełnomocników stawili, ilość i rzetelność swych pretensyów okolicznie podali, dokumenta, papiery i inne dowody na to woryginalie lub w kopiach wierzytelnych złożyli i co potrzeba do protokołu objaśnili, albowiem w razie przeciwnym w terminie niestawiający i aż do tegoż swych pretensyów niepodający wierzyciele, z wszelkimi pretensyami swemi do masy konkursowej wspólnego dłużnika zostaną wyłączeni i im w téy mierze wieczne milczenie drugich wierzycieli nakazaném będzie.

Zresztą tym wierzycielom, którzy powyższego terminu osobiście odbyć niemogą lub którym tu znościomości zbywa Ur. Ur. Salbach, Fiedler, Lauber, Douglas i Stock, Kommissarzów Sprawiedliwości za pełnomocników się proponuje, z których sobie jednego obrać i tego w potrzebną plenipotencyą i informacją zaopatrzyć mogą.

Wschowa, dnia 15. Marca 1830.

Królewsko - Pruski Sąd Ziemiański.

ZAPOZEW EDYKTALNY.

Na wsi Małych Łubowicach zahipotekowana jest w Rubr. III. Nr. 5. na mocy obligacyi przez Stanisława Garczyńskiego na dniu 1. Grudnia 1796. r. zeznanéy, summa 264 tal. 12 dgr. wraz z prowizyą po 5 od sta dla Katarzyny z Gądeckich owdowiałéy Grodzickiéy. Summa ta została z mocy deklaracyi, którą taż na dniu 21. Czerwca 1803. zdała na rzecz iéy dzieci:

a) Jadwigi Teresy,

b) Konstancyi sióstr Grodzickich, w księdze hipotecznéy zapisaną.

Summa ta jest zapłacona i kwit na to do wyrażania zdalny do akt hipotecznych tychże dóbr złożony, lecz wymazanie dla tego nastąpić niemoże, ponieważ pierwiastkowy dokument z dnia 1. Grudnia 1796. r. dla Grodzickiego sporządzony wraz z notą intabulacyi zagubionym został, a który na domaganie się terażniejszego właściciela Stanisława Wasilewskiego amortyzowany być ma.

Wzywa się więc wszystkich tych, którzyby do wspomnionego długu i dokumentu hipotecznego właściciele, cessionaryusze, posiadacze zastawni pretensye mieć sądzili, aby takowe w przeciągu trzech miesięcy, naypóźniéy zaś w terminie

na dzień 25. Sierpnia r. b.

zrana o godzinie 9. przed W. Biederman Sędzią Ziemiańskim tu w miejscu wyznaczonym podali, w razie zaś niestawienia się oczekiwali, że z pretensyami swemi prekludowani i dokument zagubiony amortyzowanym zostanie.

Gnieszno, dnia 5. Kwietnia 1830.

Królewsko - Pruski Sąd Ziemiański.

OBWIESZCZENIE.

Przedmiota do utrzymywania tutejszych więźni fronfestu, iako i drzewo opałowe na rok 1831. potrzebne, wynoszące około:

500	szeffi	kartofli,
40	-	grochu,
1	-	bobru,
20	-	krupów,
1	-	kaszy owsianéy,
30	-	kaszy tatarczanéy,

30 szefli kaszy ięczmiennéy,
 1 - jagiel,
 1 - marchwi,
 4000 funtów mąki rzannéy,
 6 - mąki pszenney,
 10 - ryżu,
 400 - masła,
 400 - słoniny,
 6000 - chleba,
 2000 - soli,
 200 kwart piwa,
 80 funtów świec,
 80 - oleju do lamp,
 1 - bawełny,
 80 - mydła,
 20 kop słomy,
 200 sztuk śledzi, i
 100 sążni drzewa olszowego i w części
 sosnowego,

wszystko podług miary i wagi pruskiéy, mają być w skutek wyższego polecenia przez publiczną licytacją dostawione.

W tym celu został termin na

dzień 2. Sierpnia 1830. r.

przedpołudniem o godzinie gtey w tutejszém posiedzeniu Inkwizytoryatu końcem odbycia téy licytacji wyznaczony, na który termin wzywamy wszystkich do dostawy téy ochotę mających, z tém nadmienieniem, że najmniéy żądający, uzyskać ma po poprzedniém przyjęciu oferty przez przełożoną władzę prawo do dostawy wyż wymienionych przedmiotów.

Warunki licytacji są każdego czasu w Registraturze naszéy do przyjrzenia gotowe.

Dostawa drzewa zostanie oddzielnie w tym terminie licytowana.

w Wschowie, dnia 9. Lipca 1830.

Król. Pruski Inkwizytoryat,

Mieszkam teraz przy Szerokiéy ulicy Nr. 114. naprzeciw oberży Paryżkiéy,

Mallachow,

dentysta, chirurgiczny bandażysta i
 maszynista w Poznaniu.

OBWIESZCZENIE.

W terminie dnia 29. m. b. ma być w miejscu Suchymlesie pod Poznaniem, następujący inwentarz dla odmianéy zamieszkania z wolnéy ręki za gotową zapłatę jako to:
 owce, świnie, bydło rogate, drobiazg,
 sprzęty domowe, sprzęty gospodarskie, i
 pościel,
 sprzedany.

Cale pierwsze piętro iest pod Nr. 93. w rynku do wynajęcia. Bliższyéy wiadomości w tamtejszym koinpitorze.

Pierwszą nadsyłkę świeżych śledzi hollenderskich otrzymał ostatnią pocztą

Józef Verderber,
 w starym rynku Nr. 85.

SPROSTOWANIE.

W numerze 52. gaz. pol. na str. 739. w. 12. od dołu po lewéy stronie, zamiast Rossowo, czytać należy Kossowo.

Wyciąg z Berlińskiego kursu papierów i pieniędzy.

Dnia 12. Lipca 1830.	Papierami	Gotowizną
Oblig. długi państwa	100 $\frac{1}{2}$	100 $\frac{1}{2}$
Oblig. bankowe aż do włącznie lit. H.	—	—
Zachodnio-Pruskie listy zastawne A.	101	—
Listy zastawne W. Xięstwa Poznańskiego	102 $\frac{1}{2}$	101 $\frac{1}{2}$
Wschodnio-Pruskie	101 $\frac{1}{4}$	101
Śląskie	107	—

Poznań, dnia 15. Lipca 1830.

Papierami, Gotowizną. Od 100

Kurs obligów m. Poznania 100